

İskenderun, Antakya ve havalisinin idare şekli muahedelerde ayan ve beyandır.

Fransa ile aramızda..

Davamız, Ankorada kabul, Lozanda teyit ve tastik edilmiş olan muahedeye dayanmaktadır

İskenderun, Antakya ve havalisi Türklerin muhtariyeti bugün ortaya atılmış ve meydana çıkmış bir mesele değildir. Türk olan ve hiç şüphesiz Türk olarak da kalacak olan İskenderun, Antakya ve havalisinin idare sistemi, Lozan muahedelerinden evvel Ankaraya gelen Franklen buyonla uzun süren müzakerelerden sonra imzalanmış olduğumuz muahedede açık gösterilmiş, adına sancak denilen bu parçamızı ırk muhtarlığı iki tarafa da kabul edilmiş, ve nihayet Lozandaki müzakereler esnasında da hi Fransız murahhasları tarafından bu keyfiyet olduğu gibi kabul ve teyit edilmiştir.

Biz, Fransayı, muahedelere hürmetkâr bir memleket olarak tanırız. Daha dün denemek kadar yakın bir geçmişe ait bir muahedeyi bugün tanımamalıktan gelmek, Fransaya asla yakışmaz!

Biz davamızda haklıyız, ve okadar ki, Fransız hükümeti görünüşte bunu anlamamazlıktan gelmiş olsa bile, içten, bunun olur ve söker bir iş olmayacağını kabul ve teslim etmekte olduğuna kani bulunmak istiyoruz!

Biz, İskenderun, Antakya ve havalisinin ana vatana ilhakını istemedik ve istemiyoruz. Bizim istediğimiz Ankarada imzalanan, Lozanda teyit ve tasdik edilen bir muahedeye riayet ve hürmet edilmesinden ibarettir. Milletler cemiyetinden davamızı behemhal kazanmış olarak çıkaracağımız eminiz. Ve zaten yeniden kazanılacak bir dava peşinde de değiliz!

Bekir Sükuti Kulaksızoglu

Milletler cemiyeti Fevkalâde olarak toplaniyor..

Ankara 29 — Milletler cemiyeti İspanya hükümetinin verdiği notayı tetkik etmek üzere 3 veya 4 birinci Kâunda fevkalâde toplanacaktır. Cemiyet mahafili vaziyetin çok nazik olduğunu söylüyorlar.

İtalya, Japon uzlaşması Amerikada iyi karşılanmadı!

Ankara 29 — Mançori ve Habeşistan hakkındaki İtalyan Japon uzlaşması Vaşingtonda müsait karşılanmamıştır. İyi malûmat alan mahafil, bu anlaşmanın tehlikeli olduğunu kabul ediyorlar.

Kamutayda müzakereler

Muahedelere, vekâletlere ait konuşmalar oldu, kanunlar kabul edildi...

Ankara 30 — Büyük millet meclisinin bu günkü toplantısında hudut ihtilâflarının tetkik ve tesviyesine ait Türkiye ve sovyet Rusya arasındaki mukavelenin meriyet müddetinin uzatılması, 28 10 936 Tarihli Türkiye Yugoslavya ikamet mukavelenin tasdikine ait kanun layihalarının birinci müzakereleri yapılmış, duyunu umumiye, jandarma umum kumandanlığı, hariciye vekâleti bütçelerinde 78 bin liralık münakalenin yapılmasına, hava yolları, devlet işletme idaresi ile sıhhat ve maliye vekâletleri bütçelerine 1.750.000 liralık munzam ve fevkalâde tahsisat konulmasına dair kanun layihaları kabul edilmiştir.

Donanmamız Yunanistanda.. Yunan Başbakanının Amiralimizin şerefine verdiği ziyafette samimi nutuklar söylendi

Yunan gazeteleri hakkımızda hararetle neşriyat yapıyorlar..

Ankara 29 — Donanmamızın Yunanistanı ziyareti orada büyük alâka ve memnuniyet uyandırmıştır. Yunan başbakanının Amiralimiz şerefine verdiği ziyafette Türk-Yunan dostluğunun sağlamlığı ve ehemmiyeti etrafında samimi nutuklar söylenmiştir. gazeteler Türk Yunan dostluğu hakkında uzun makaleler neşretmektedirler.

Donanmamız hakkında İngiliz Amiralinin bir telgrafı

Ankara 29 — İngilterenin Akdeniz filosu kumandanı Maltadan, büyük Beritanyanın Ankara elçisine çektiği telgrafta şöyle demektedir: Bütün Türk zabıt ve neferleri burada haklı surette kendilerini sevdirmişlerdir. İki memleket zabitan ve mürettebatı arasında hakikî bir dostluk havası teessüs etmiştir. Türkler kadar bizde büyük bir memnuniyet duyduk.

Belediye Meclisinde

Dün Belediye Meclisi saat 14 de reis vekili Mehmet kitapçının başkanlığında toplanmış, Saat 18 de açılan ikinci celsede mevcut on dört aza ile, müzakerelere devam etmeyen altı kişinin istifası ile addedilmiş karar verilmiştir. Bundan sonra Temel Nücumî gökselin tenkit takririni okunmuş, iki itimat, iki müstenkif reyine karşı on reyile Reise ademi itimat beyan edilmiştir. Maamafî ademi itimatın, adedi mürettebin nisfından bir fazlası ile olabileceği kanunda musarrah olduğuna ve on rey de adedi mürettebin nisfından dahi noksan bulunduğuna göre reisin mevkii sarsılmış olmaktadır!

İtalya, Japon Sovyetler

Ankara 29 — Sovyet dış işleri komiseri, İtalyanın Japonyaya bir pakt teklif ettiğinden emin olduğunu söylemiştir.

Balıkçılık kongresi

bugün açılıyor..

Ankara 30 — Yarın iktisat vekâletinde memleketimizin bütün sahillerinden gelen murahhaslardan ve mütehassislardan mürekkep Balıkçılık kongresi toplanacak ve kongrada balıkçılığı alâkadar eden işler tetkik olunacak sumahsusları kanun projesi hakkında noktai nazarlar dinlenecektir.

Celâl Bayarın kongrayı açış nutku Radyo ile neşr olunacaktır.

Macar - İtalya

Ankara 29 — Macar nabibi - hükümeti ve nazirleri dün Romadan ayrılmışlardır.

Tashih:

Dünkü nushamızda çıkan « Bahçevanın Teşekkürü » hikâyesinde bazı yanlışlıklar olmuştur. Birinci sütunun 40 ıncı satırındaki (beklesiniz), (beklemesiniz); 42 inci satırındaki (alabileceğ), (olacakt); 89 uncu satırındaki (göreceğinden dolayı), (göreceğinden dolayı memnundu. En güzel çiçeği koparabileceğini düşünerek ileriye doğru) ve ikinci sütunun ikinci satırındaki (hazırladı), (hatırladı) 25 inci satırındaki (sesler), (sesler) olacaktır tashih ederiz.

Erzurum - Sivas demiryolu tahvilleri satışa çıkarılmıştır. Trabzon halkının bu fırsattan en çok istifade edeceği şüphesizdir..

Geldi gidiyor fakat... Bir ayda kaç toplantı yapıldı ve kaç mesele halledildi dersiniz ? !

de de olmaz olmaz, elbette bir şeyler olur, beklenen bir sürü işten bir kısmı olsun konuşulur, şehrin binbir derdi, binbir işi arasından en eveti ve önemli leri seçilerek ortaya atılır, paralı işler hiç olmazsa konuşulmuş, parasız işler

de aradan çıkmış olur, Halbuki muhterem meclis geldi gidiyor, ay doldu müddet bitti, hâla tatlı bir ekseriyet bularak adamakıllı bir müzakereye geçmedi. Ekseriyet, akalliyet, gece içtimâî gündüz içtimâî münakaşaları vakti sona erdirdi.

Bir köyde 30 Tifo! hastalardan üçü ölmüş..

Aşıdan sonra 18 kişi daha tutulmuş.. İlâç ve doktor istiyorlar..

Dün, Akşambata dört saat mesafede bulunan Horuvi köyünden hüviyeti bizce mazbut bir yurddaş matbaamıza geldi. Mühim bir haber verdi, yirmi dört günden beri köylerinde Tifo hastalığı varmış. Ve anlaşıla göre hastalık salgın halini almış. Yirmi dört gün evvel on iki kişi hastalanmış, kaza hükümet doktoruna baş vurmuşlar, doktor gitmiş, görmüş, Tifodur demiş, bir Sıhhat memuru göndermiş, ayakta olanlar aşılanmış, fakat aşıdan sonra on sekiz kişi daha tifo ya yakalanmış, hastaların sayısı otuzu bulmuş, aralarından üçü de ölmüş. İş bu şekli alınca tekrar doktora koşmuşlar, doktor ve ilâç istemişler. Fakat, doktor: " ne yapayım ben artık buranın malı değilim, başka yere tagin edildim " cevabını vermiş!

İyi ama bu köy halkı böyle mühim bir hastalıkla bakımsız, ilâcsiz başbaşa mı kalacak? Hastalık gittikçe arttığına, köyü kablamağ istidadını gösterdiğine göre köy halkı ne yapacak ve nasıl bu amansız hastalıkı kurtulacak?

Köylü yurddaş, bunları sordu, sıhhat dairesinden acil tedbirler alınmasını rica etti ve gitti..

Biz de vakayı aynen nakl ediyor, Sıhhat idaresinin eveti tedbir almasını, kaza da vazifedar doktor olmağına göre bir köyü kurtarmak için doktor mu, ilâc mı göndermek, başka türlü tedbir mi almak lâzım, ne lâzımsa onu yapmasını ilave ve temenni ediyoruz.

Görüşler

Duyuşlar

Yine Belediye, Yine Belediye....

(Şarbay K. M. Evrene ithaf!..)

Urfa (Akşam) Belediye et ve sebze hal'ı yaptırmış, pek mükemmel bir otel, park, sinema inşa etmiş, Türkiye'mizin en güzel mesire yerlerinden olan aynı zelihayı Cumhuriyet parkı adıyla yeni baştan islah etmiş, asfalt bir bulvar yapmış, caddeeler açtırmış ve daha bunun gibi bazı şeyler...

Sayın Reisim! Akşam gazetesini muntazaman okuduğuna göre şu yukarıya naklettığım muhabir yazısını sen de okumuşsundur. Evet hi zannetmiyorum ki bu satırla alâka ile okumamış olasın?.. Çünkü mutadınızı ve haleti ruhiyenizi iyi bildiğim için söyleyeyim: Herhangi bir gazetede memleket işlerine taallük eden yazıları nükte, miza, garabet, o-jnal, fantezi, yani kafa yormayan, zihin meşgul etmeyen, sinire dokunmayan, asabi okşayan, ruha neşe ve zevk sunan yazıları tercih etmekle emin olunuz ki daha iyi yapmış oluyorsunuz!.. Hele şu " hasmın sitemini anlamamak, hasma sitemdir " prensibini takip etmenize bayılıyo: un doğrusu.. "Yeni yol, istedikleri kadar sizi ve sizin icraatınızı « and içenler » birlik olup tenkit ededursun.. Umurunuzda bile değil, değil mi sayın Reisim!.. Siz bildiğinizden şaşamayınız!.. Urfa belediyesi, Konya belediyesi şunu yapmış, bunu yapmış.. yapar ya.. Hem niçin yapmasın?.. Vazifesidir, elbet yapacak. Size gelince: Siz işinizi biliyorsunuz ve yapabildiğiniz kadarını yapıyorsunuz. İşte.. Hoş Trabzon halkının bütün istediklerini size zorla yaptırarak hal ve takatı yok ya.. Avukatlardan, doktorlardan, tüccarlardan, mühendislerden, maliyecilerden, idarecilerden, müteşekkil bir meclisiniz var.. O meclis ki sizin zekânınız, sizin idarenizin karşısında perende atamıyor, sizin dediginiz dedik, yaptığınız yaptık diyip yine size eyvallah demek mecburiyetinde kalıyor.. Sayın Reisim! İnan ki sana hayran olarak, seni takdir ederek diyorum: Kim ne yarpaşa yapın umurlanma!.. Bu şehir senden daha lâykak reis bulamaz, ve bu günkü belediye meclisinden daha iyi meclis toplayamaz..

Cevdet Alap

Küçük Silâhşör

Hayrettin Ziya'nın yakında neşredeceğimiz bu çocuk romanı yalnız çocuklarımızı değil bütün ev halkımızı alâkalar edecektir. Romanın bir parçayı aşağıya alıyoruz:

"Bu canavarın vücudu büyük pul pul kabuklarla örtülüydü. Bataklıktan çıkar, su içmek için su başına gelen davaları yiyip yutardı. Hatta sonraları zavallı bir çoban çocuğu da bu âkibete uğradı.."

Sağlık

Şeker hastalığı

3

Tutulmak, bunlar için tehlikeli neticeler verebilir! Diabetlerin tercihan yapacakları beden hareketleri: İsveç usulü jimnastik, açık hava oyunları, ava gitmek, bisiklete binmek, bahçede çalışmak gibi şeylerdir.

Şeker hastalarının dişleri çabuk çürüdüğünden, ve diş etleri kolaylıkla hasar olduğundan, ağız ve diş tuvaletine itina etmek, ağız temiz tutmak, her yemekten sonra mikropoları öldürücü hassoya malik bir su veya macun ile dişleri yıkayıp fırçalamak gerektir.

Şeker ve şekerle yapılan maddelerin hepsi (reçel, marmelat, şurup, komposto, pasta ve her türlü tatlılar) memnurdur. Şeker yerine Sakkarin kullanılmalı!

Meyvaları da, şeker ihtiva ettiklerinden dolayı yememelidir! Bunların içinden şekeri az olan ekşi elma, frenk üzümü, çilek, kayısı ve erik, fazla yememek şartı ile o kadar muzır değildir.

Ekmeğin ve undan yapılan yemekler (börek, makarna, simit, çörek, hamur tatlıları), keza pirinç yememelidir! Ekmeğin yerine, nişai maddesi azaltılmış gluten ekmeği tavsiyege sayandır.

Müsaade edilen yemekler: Çorbalar, etler, balıklar, tavuk, yumurta, ve havuç ile pancardan başka bütün sebzelerle, tereyağı ve peynirlerdir.

Müsaade edilen içkiler: Su, bilhassa kalevi maden suyu, sakkarin ile pişmiş kahve, çay, az miktarda kırmızı sarı ve tatlı olmayan beyaz şarap, Süt az miktarda ve şeker ilave edilmeksizin içildiği takdirde, o kadar zararlı değildir.

Sözümü bitirmeden evvel gayet mühim bir noktaya işaret etmek isterim: Vücudunda şekerli ve unlu maddelerden mahrum ederek tedaviye uğraşmak doğru değildir. Zira, vücut kendisine lazım olan kalorisi (vasatı olarak kilo başına 30 kalori) yalnız et ve yumurtada bulunan azotlu maddelerle, yağlardan temin edemez. Daha doğrusu vücut şekerli maddeler almayınca diğerini iyi bir surette şekerli maddeler almıyor, konunun hamizyeti çoğalıyor, idrarda (Aseton) denilen bir madde zuhur ediyor.

Onun için, azotlu ve yağlıların yanı sıra, biraz da şekerli maddeler vermek lâzım geliyor! Fakat bu son madde, hastada şeker hastalığının zuhûruna sebebiyet veriyorsa, o zaman İnsulin yapmak mecburiyeti hâsıl olur.

Binaenaleyh, hastalığın başlangıcında iyi bir pehriz ve muntazam bir İnsulin tedavisi yapıldığı takdirde, Arkası var.

Gazetede yazım Bulunsun diye Yazmayorum.

Saygılarımla Bay H. Başman - a Yeni Yol gazetesinin 19-11-1936 tarih ve 2245 sayılı nüshasının ikinci sayfasının birinci sütununda (Zeytinlikde Cudibey okulunda) bahıl altında intişar eden yazıma cevap olan yazınızı adı geçen gazetesinin 27-11-1936 tarih ve 2250 sayılı nüshasının aynı sütununda okudum.

Ben istedim ki; yazımı cevap veren genç ve ateşin H. Paşman benim yazılarımı dikkatle ve doğru olarak okusun, ben görüşde ve yazıda aldanmışsam beni ikna ve tektiz edecek mutalâa dermian etsin ve işte arkadaş "biz bu program dahilinde hareket ediyoruz" diye Yüksek Kültür Bakanlığının ilk mektepler Himaye heyetleri için tanzim eylediği 10 maddeden ibaret mesai programını benim göremediğini zannettiği gözlerime soksun, ben cebimden programı çıkarıp kendisine okumak istediğim zaman program bu değildir demesin ve nasıl olurda ulvi ve mübeccel bir vazifeyi üzerine alan bir Himaye heyeti reisi programdan haberi olmaz diye beni düşünürmesin...

Nasıl hayret ettim yeyim:

1 - Gazete ile verdiğiniz cevapları baktım ve benim evvelki mektubuma hiç de merak ve dikkatle okumadığımı anladım. Çünkü ben öğretmenlikle Himaye heyetinin mekteplerinde gayret ve faaliyetini bir lisansla şükranla yazmışken siz (bizi muahaze ediyorsunuz dediniz) ve gazetede bir yazım bulunun diye derhal bir cevap gönderdiniz. Okuyuş ve anlayışkânı iabetsizlik karşısında ben güldüm. O yazımı bir kerre daha lütfen okursanız muhakemenizdeki isatetsizliği derhal anlayacaksınız.

2 - Ben heyetinize Yeni Yol göstermedim. Bu benim haddim değil. Bu yolu size gösteren ve emreden Yüksek Kültür Bakanlığı Mali talim ve terbiye dairesinin talimatıdır.

Sayın bayım; pekâlâ bilirsiniz ki devletin idaresi ve hükmüne ait işlerin bir elden ve muntazam bir şekilde tedviri kanun ve nizamnamelerle tabii temine alınmıştır. Teşekküller için de bu şekil vardır. İşte bu cümleler olarak himaye ve muhafazalarına Hükümetin büyük bir ehemmiyet verdiği fakir yavrularımız ve mektepteki bütün talebelerimiz için yüksek Kültür Bakanlığının emrile 931 de ilk mekteplerde birer himaye heyeti teşkil olunmuş ve bu heyet için bir de talimatı me kaleme alınmıştır. Bu talimatı nemezi ihzar ve ilk mekteplere göndermekten maksat ve gaye her mektepte vahdeti idareyi tanzim ve bütün yavrularımızın aynı şekilde bakım ve yetiştirmelerini teminden ibarettir. Hatta bu maksadı te'yid eden mezkûr talimatın altıncı maddesi (Himaye heyetinin başlıca meşgul olacağı işler şunlardır. E. maddeyi ihtiva eden ve A dan U ya kadar numara alan 19 fıkra fakir çocukların bakımı ve bütün talebelerin ilmen, fikren, ahlâken terakki ve tekâmülü esbabını ihzar için) çok kıymetli ve değerli işleri emretmektedir. Yine bu kadeder muazzam bir işin uzun seneler zarfında meydana getirilebileceğini düşünen yüksek Bakanlık mezkûr talimatın yedinci maddesinde: "Himaye heyeti yukarıda sayılan işlerden ancak başarabilecek işleri üzerine alır kaydile heyete büyük bir serbestiyet bahsetmiştir. Program haric yapılan ve yaptırılmakta olan işleriniz için ise bir madde göstermemiştir.

İşte; bu derece sarıh ve kat'î olan talimatın emreylediği işleri yapabilmek için çocuk velilerinden teberru suretile toplanan paraların himaye heyetleri mes'uliyetleri altında başka işlere sarfına ne talimat müsaittir ve ne de kavanin ve nizamata devleti müdafaaya memur makamat âliye bu işe müsaade edebilir.

Hava teslihatı yarışı
Bütün devletler hava kuvvetlerini artırmak için durmadan çalışıyorlar

- 2 -

İtalyanın tayyare filoları

İtalyaya gelince, bu memleketin sahip olduğu 1900 tayyarelik filonun üçte ikisi büyük tayyarelerden mürekkebirdir. Ayrıca yüz parça ticaret tayyaresi bir tane aerotizm tayyaresi bir tane detürzin tayyaresi vardır. 1934-1935 teslihat programında 170 ana vatan filotillası ve 40 müstemleke filotillası der piş edilmiştir. Halihazırda, İtalya'da kara ve deniz bombardıman tayyarelerinden mürekkebe olmak üzere 80 filotilla mevcuttur.

İtalyanın 1936-1937 normal hava bütçesi bir milyar sekiz yüz milyon liradır.

İngiliz hava kuvvetleri

İngiltere 900 parçası ana vatan mahsus olmak üzere 1300 parça tayyareye sahip bulunuyordu. 1935 senesinde yapılan ilk bir program mübince 1500 parçası büyük olmak üzere 1850 tayyare daha inşaat müstasverdir. 1937 ilk baharında bitecek bu inşaat hayli ilerlemiştir. Fakat 1936 nisanında yeni bir plan daha yapılmıştır ki, bu plana göre anvatana mahsus büyük tayyarelerin sayısı 1750 ye çıkarılmış, 1938 senesi için 130 filotilla hazırlanması takarrür etmiştir.

İngiltere, sekizinci olarak bir tayyare gemisini daha tezgâha koyuş bulunuyor. Efrad adedi 30,000 den elli bine çıkarılacaktır. Hava müdafaası takviye edilmiştir; hava muntakaları ve hava ordusu yüksek kumandanlığı teşkilâtı yapılmıştır. Hizmet a'nan pilotların sayısı artırılmış kulüblerde ihtiyat pilotların talim görmelerine emir verilmiş tehzizat ve teslihat işleri sıklaştırılmıştır. Bütçe 55 milyon İngiliz lirasından fazla. Mali hususta gösterilen himmet en ziyade teknik malzeme hava üstleri ve mektepler ihdası gibi hususta matuftur. Beyaz kitab, bu bakımdan Büyük Britanyanın teslihat azminin bir ifadesi olmuştur.

Diğer Avrupa devletleriyle Japonya

Yugoslavya, Çekoslavya, Lehistan gibi memleketlerin her birisi 550, 700 tayyare taşıyabilir. Romanya şu anda hava malzemesini yenileştirmek

yetileri altında başka işlere sarfına ne talimat müsaittir ve ne de kavanin ve nizamata devleti müdafaaya memur makamat âliye bu işe müsaade edebilir.

Şimdi müsnadenizle soruyorum: Benim gazetede yazdığım işlere karşı sizin bunu te'yid eden cevabınız muvafiki talimat mıdır, değil midir?

Yüksek Kültür Bakanlığının talimatı haricine çıkmak ve bu talimata riayetsizlik doğru mudur, değil midir?

Eğer siz bu talimatı ahkâmını harfiyen ve tamamen tatbika muvaffak olduktan sonra mekteplerimiz için daha bir çok yenilikler meydana getirebilirsiniz bununla milletimizin yaradılışında mevcut fedakârlık hislerini bir kerre daha asarile göstermiş olursunuz. Esasen hamiyet ve fedakârlığı herkesçe tanınmış olan Trabzonlular yerinde ve yolunda olan fedakârlıktan hiç bir zaman çekinmemişlerdir.

3 - Benim haberim olmadığım zaman ile hatırlatmak lütfunda bulunduğunuz Sayın Bay Temel Nücumi'nin riyaseti altında teşekkül eden fakir çocuklara yardım ku-

maksadile büyük gayretler sarfediyor.

Avrupa haricinde, Japonyanın kara ve deniz tayyareleri sayısı 2,000 harb tayyaresine varmakta ve bu miktarın 1937 sonunda yarı derecesinde tezyidi mukarrer bulunmaktadır.

Amerika hava filoları

Amerikada bahriyenin serviste 1000 tayyaresi vardır ve 100 tane bombardıman ve torpil tayyaresi daha sipariş etmiştir. Bunlar inşa edilmekte bulunan 2 tayyare gemisi içindir ki, bu suretle Amerika tayyare gemilerinin adedi altı ayı bulacaktır. Askeri tayyare kumandanlığı da 1,100 tayyareye sahip bulunuyorsa da, bu miktarın üç sene zarfında 2,300 harb tayyaresi daha ilavesi suretile tezyidi mukarrerdir.

BAGCILIK:

Bu mevsimlerde Omcalardan aşı kalemleri nasıl alınır ve nerelerde muhafaza edilir?

Asmalar yapraklarını tamamen doküktan sonra omcalar üzerindeki fazla kolların ayrılmasına bu mevsimlerde başlanır, bu meydana ilkbaharda yapılacak kalem aşları için de kalemler alınabilir.

Kalem alma ameliyatı, ekseriyetle asmalara su yürümediği zaman daima alınabilir ise de bu aylarda almak daha doğrudur.

Ahnan aşı kalemlerini sütlükleri temizlendikten sonra bunlar muhafazalı mahallerde, şimal maruz bir çatı altında veya diğer mahfuz bir mahalde, içinde yüzde onca fazla rutubeti olmayan ince kum derununda muhafaza edilir. Aşı zamanı kalemler kumdan çıkarılarak kumlar temizlendikten yandıktan sonra aşda istimal olunabilirler.

Bunlar bozulup bozulmadıklarını anlamak için bıçakla kesilir, şayet çubuğun kesilen makat -yüzü- yeşil renge ise sağlamdır, siyahlanmış suyu kağımsı ise Li... yaramayacağı anlaşılır, bunlar bu takdirde atılır, diğeri aşda istimal edilebilir.

Omaslardaki kollar ayrılanıp, aşı kalemleri de alındıktan sonra zayıf kalan bağ köklerine hayvan gübresi verilmesi çok faydalıdır.

rumuna gelince:

Yüksek şahsiyetleri hepimizce malûm olan Bay Temel Nücumi bir mücemesi hamiyet ve şefkatidir. Etrafına aldığı bir kaç arkadaşile mekteplerde tahsilde bulunan fakir çocuklardan bir kısmının karınlarını doyurmağa çalışması, yalnız bu yavrucukların değil bütün Trabzonluların minnet ve şükranlarını haklı olarak kazanmış olan bu heyeti ben geçen senedenberi tapmakla mübahiyim. O saygı değer heyet ki elinizdeki talimatnamenin altıncı maddesinin A fıkrasında (Fakir çocuklara yemek temin etmek meselesini üzerine almağı şeref bilmiştir, İşte Bayım:

Ben yazı yazmasını gazetede bir yazım bulunsun için değil belki bir hakikati müdafaaya belki de keyfi hareket edildigi zamanlarda kudretin dahilinde yazmayı sever bir yurtdaşınız. Hakikat tezahur ederse gurur duymam, sevinirim. Maksadım memleketi hizmet ve hükümetin kanunlarına ve emirlerine harfiyen itaat olacağı hiç bir zaman benim hatırımdan çıkmaz ve aksi düşünceler benim kafamda yer bulamaz.

M. Gündoğdu

Ağrı vilâyetinde baytari çalışma Hayvan hastalıklarının önüne tamamen geçildi

Ağrı - Ağrı, baytari çalışma noktasından Türkiye'nin en mühim bir muntakasıdır. Çünkü vebahı bakterinin en ziyade memleketimize girdiği yer İran sınırlarıdır. Veba hastalığının önüne geçmek için sair boylarında ciddi çalışmalar yapılmak tadır. İlkbaharda yayalara çıkan hayvanat birer birer termometre muayenesinden geçirilir ve sonbaharda da yayalardan aydettikleri sırada aydıl muayene tekrar edilir. Bundan başka İran sınırından 15 kilometre içeride bulunan köyler yılda birkaç defa gene termometre muayenesiyle birer birer gözden geçirilmektedir. Sıradan kaçak veya herhangi bir suretle vesikasız ve baytar muayene raporu almadan girecek hayvanlar 21 gün müddetle karentina altına alınmakta ve bu müddetin sonunda hastalıkın salim olduğu anlaşılırsa serbest bırakılmaktadır. Kazalarda birer küçük hayvan sağlık memurları vardır. Bu memurlar her ay 21 gün muntazam muntaka köylerini dolaşarak hayvanları muayene etmek tedirler. Bir hastalık zuhurunda derhal telgrafla vilâyete haber verilir ve hastalık mahalline gidilerek tedavisi yapılır. Vilâyet merkezinde bir aygır deposu vardır. Depoda bir at, beş merkeb aygırı bulunmaktadır. İki yıldır Erzurum İlca aygır deposundan iki aygır yardım için gönderilmektedir. Köylerde damızlığa elverişli olan boğa ve koçlar muayene edilerek ayırılır ve diğer damızlığa elverişli olmayanlar ihşa edilir. Geçen yıl 1931 yılına nazaran hayvan miktarı yüzde 65 nisbetinde noksana düşmüştür. Bu noksanlaşmaya en birinci amil ihracatın tevelüfata nazaran normal olmayışdır; Hayvanların bir çoğu halk tarafından satılmaktadır. Köylünün yardımıyla kazalarda iki at, üç merkeb aygırılık birer sıfat istasyonu teşkil etmek suretile bu muntakada hayvan cinsini ıslah ve çoğaltmak üzere teşebbüse girişilmiştir. Bu işte muvaffakiyet hasıl olursa vilâyetin at ve sığır cinsi birkaç yıl içinde tamamen ıslah edilmiş olacaktır. Heyvan cinsinin çoğaltması için hayvan ihracat ve kesiminde mümkün mertebe dişi hayvanların kullanılması için bir kayıd bırakılması lazımdır. Vilâyet çevresinde bulaşık hayvan hastalıkları yoktur. Her yıl hayvan yetiştirilmesine halkı teşvik için yarış ve sergiler tertib edilmektedir.

Gençliğe kucak açan, onu bir yerde bir Ölkü etrafında toplamak, ona Kutsal vazifelerini başarabilmesini kolaylaştırmak kaydı ile kurulan bu yerde Vatan ve Millet'in yicemesi uğrunda bütün gayreti, bütün kudretile çalışmaya gençlere acıyor, bu kütleyi toplamak kaydı altında bulunup da hareketsiz kalanları ayıplıyor, ve bu uyusuk halin benliğimde yarattığı derin acı içinde kıvrınp duruyorum.

Yüce Atamın Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaaya etmek gibi en şerefli vazifeyi tevdi ettiği tunç küllerin Trabzon'daki parçası seni vazifen hakkıyla başaramamakla itham ediyor...

Senin yerin, kahvelerin dumanlı köşeleri değil, Vatan ve Millet yolunda Soysal ve Kutsal yükümlerini başarabildiğin taraflardır... Senin vazifen dumanlı ve pis köşelerde dedikodu yapmak, kumar oynamak değil Atatürk'ün gösterdiği nurlu yolda durmadan dinlenmeden bütün hız ve bütün kudretinle yol almak, feyz saçmaktır...

Haydi dön yerine.. Seni bekliyor vazifen l..

H. M.

NOTLAR

Gözüm nuri Halil Sıtkı...

Trabzonda çok oturmuş, çok ahbap sahibi olmuş, konuşkan, mültefit ve sempatik reislerden biri dünyaya geldiği zaman babası, doğumuna tarih düşürmek üzere şu mısraı yazmış:

Gözüm nuri Halilki
Kadem bastı bu dünyaya..

Gel zaman güt zaman, aradan asırlar değil amma rubu asırlar geçmiş, ve nihayet bay Halil Sıtkı yakın eyyamın birinde yurtdaki baba yadikarı mısraı alarak çöçüden şairaya gitmiş, bakkakayım ben neyim demiş. Şair sadi noktali ebcece vurmuş 72 çıkmış, noktasızla vurmuş 68 e düşmüş... Fakat her iki tarzı hal de bittabi bay reisin hoşuna gitmemiş.. Bu işte bir yanlışlık olsa gecek demiş ve mısraı alarak daha mahfır bir dostuna koşmuş:

— Bak şuna Allah aşkına, demiş, ebceci bilen şairaya gösterdim, noktaliya vurdu 72 çıktı; noktasızla yaptı 68 e düştü, halbuki aptı aciz

Mahir dost, mısraa bir göz gezdirir gezdirmez:

— Merak etme buldum demiş, senin gibi göz nuru olduktan sonra elbette netice bulur çıkar!

ANKARA

Türkiye'deki yeni oluşun bir izahı

Yazan :

Norbert Von Bischoff

Avusturyanın Ankara

Elçiliği sabık müsteşar

Türkçeye çeviren :

Burhan Belge

[85]

Ve, ilâve ediliyordu: Türk milleti doğru olan barış ile istiklalini talep ettiğinden, bu barış hakkında söz söylemek ancak Türk milleti tarafından tayin edilen vekillerin hakkıdır.

Yapılan şey, bundan ibaretti.

Ve Boğaz içinde oturan zavallı Esir'e, hattâ bir saygı telgrafı bile çekildi.

Bu, nisan ayında oluyordu. Ertesi ay zarfında, padişah müttefiklerin barış şartları bildirildi. Bu şartlar öyle idi ki, artık ne padişahın ne de onun adamlarının takib ettikleri politikanın iflâsı hakkında zerre kadar şüpheleri kalabilirdi. Bütün ümidlerin gömülmesi lazımdı. Padişahın çizmiş olduğu yolda yürüyecek bir Türk milletini ancak eksiksiz bir ortadan kalkma bekliyebilirdi.

Mayısta, doğudaki Ermenistan cumuriyeti kuruldu. Hazi-randa, Yunan ordularının istila-sı başladı. Ağustosta, padişah hükümeti teslim bayrağını çekerek Sevres adlı ölüm kararını imzaladı.

Dış tehlikelerin en son ra-delerini bulduğu ve binaen aleyh acele ve kesin kararlar bekleyen bu vaziyet üzerine, Büyük Millet Meclisi, eylül ayında, müstemirren toplu bulunmak kararını verdi. Fakat halâ, üzerine almış bulunduğu icrai vazifeyi muvakkat görüyor ve padişah ile halifenin İstanbuldaki esareti nihayet bulur bulmaz bu vazifesinin sona ereceğini sanıyordu. Halâ ilerdeki inkişafa matuf bir karar ve harekettten sakınılıyordu. Şu da var ki, Mustafa Kemal, harice karşı henüz o kadar büyük muvaffakiyetler kaydedememişti ki bunlardan aldığı hakka dayanarak, millet ile millet meclisini, o andaki zaruretlerin ilerisinde bir zarurete ve bunun istilzam ettiği karara doğru sürükliye bilsin.

Fakat çok geçmiyecek, genel teşkilatçı, Türk milletine inanmanın meyvalarını toplıyacaktı. Böyle bir hasadın saati, artık çalmıştı.

Ermenilere karşı hızla, başlıyan sefer, Gümrü barışı, ve Yunan istila ordularına Anadolu'nun yollarını kilitliyen İnönü zaferi ile, en büyük tehlikeler önlenmiş oldu.

Birçok bozgunlardan ve hakaretlerden sonra, bu muvaffakiyetlerin millet ile millet vekilleri üzerindeki tesiri, muazzam olmuştu. Asla mübaleğaya düşmeden denilebilir ki, bu tesir Marie mucizesinin Fransız ruhunda yaptığı tesirin aynı olmuştu.

Evet, bu muvaffakiyetler, henüz ilk zaferlerdi, katı neticeyi henüz getirmiyen ve ilerinin en çetin davalarını henüz halletmiyen zaferlerdi. Fakat ve hele padişahın korkunç bir felakette neticelenmiş olan politikkası göz önüne getirilince, bu muvaffakiyetler, Mustafa Kemal'in çizdiği yolu doğru gösteriyor ve Mustafa Kemal'in millet şefi rolünü tasdik ediyordu.

Davasında haklı ve rolünde salâhiyetli çıkmak, şefe, milleti için tasavvur ettiği yeni nizamına temel taşı koymasına müsaade etti.

• Arkası var •

Dünyada

Neler oluyor

Dev gibi uçak

Los Angeles'de yalnız filim çevrilmez, bir de uçak yapılıyor, hem de dev gibi bir uçak,

Bu uçak 60 yolcu taşıyacak, saatte 350 kilo metre yol alacak, bu hızla giderken motor kuvvetinin ancak yüzde altmışını kullanacak.

Bu uçağın ağırlığı 50 tondur. 3 milyon franga mal olacaktır.

Doğru mu dersiniz?

Bir zaman Muoslininin 100 metre yükseklikte bir heykelinin yapılacağından bahsedilmişti.

Bu haberi tekzip etmişti.

Simdi de başka bir haber çıktı:

Bir dağdan bir milyon tonluk yekpare bir mermer parçası çıkarılacakmış...

Acaba doğru mu dersiniz?

Bir milyon tonluk yekpare bir mermerin dağdan başka bir yere nakledilebileceğini aklınız kesiyorsa doğrudur!

1667 Denberi

1667 de intişara başlayan ve bugün, parasızlık yüzünden kopanmak mecburiyetinde olduğunu yazan bir gazete vardır: Gazette de Gand...

Bir Fransız gazetesi diyor ki :

Öyle eski gazeteler vardır ki kapandıkları duyulduğu zaman insanı müteessir eder. Bugün de en eski gazetenin kabanacağını haber alıyoruz. Ancak bu eski gazeteyi kurtarmanın imkanı yok mudur ?

269 sene her gün intişar ettikten sonra günün birinde kapanmak bir gazete için sahiden hazin ! ..

Denize mahkûm

İrlandalı Frank Kelley günlerden bir gün Amerika-kada bir bankayı soyuyor, 30 sene hapse mahkûm oluyor, bir kaç sene yattıktan sonra affediliyor, fakat Amerika toprağına ayak basması da yasak ediliyor.

Kelley İrlandaya dönmek istiyor. Kabul olunmuyor. Serbest devlet teşekkül etmediği sırada adada olduğu için vatandaşlık hakkını kaybetmiş.

Amerikaya dönüyor, ayak bastırıyorlar. Kelley bir vapurda ateşçi oluyor, fakat bütün dünya zabıtasına ismi ve resmi gönderildiğinden onu hiç bir memleket kabul etmiyor...

Kelley'nin ömrü denizlerde geçecek !

Neden evlenmiş

Bundan beş sene evvel Kansas Sitide Mari Ley Tayyareci Vensan Rapa vardı.

Bugün de mahkemeye baş vurdu. Ayırmak istiyor.

Reis sormuş:

— Anlaşamıyacağınız bir adama ne diye vardınız ? ..

Kadın ne cevap verse beğenirsiniz ?

— Parasız tayyareye binmek istiyordum ! .. demiş,

Komşu Rusyada

Kutup civarında Arkeolojik Kazılar

Sovyet arkeologları, kutup daireleri arasında Obi nehri kıyılarında salegardın takasında çok eski zamanlarda oturmuş bulunan meçhul bir milletin konak yerlerinde araştırılmalarda bulunmuşlardır. Geçen yıl salegard civarında kâin eski bir şehir harabelerinde yapılan arkeolojik kazılarda, orada yaşamış olan halkın yüksek kültür seviyesine işaret eden bazı artistik eşya ele geçirilmişti. Kazılara bu yılda da devam olunmuş ve evvelce bulunandan daha eski zamanlara ait bir konak yeri keşfolunmuştur. Gerek evvelki konak yerinde gerek bu yeni keşfedilen yerde, iskit'lerin kültürü damgasını taşıyan 36 bin kadar muhtelif eşya veya parça bulunmuş ve bunlar tasnif olunmuştur.

Bu kazılardan çıkan neticelere göre, bu iki eski şehrin mevcut bulunduğu zamanlarda, o mntakada hayvanat ve nebatat tamamen başka bir manzara arz etmekte idi. Bulunan hayvan ve kuş kemiklerine bakılır ise, şimdi hali bir tundra olan bu yerleri vaktiyle zengin bir ormanlık kaplamakta ve bu yerlerde çok revnaklı nebatlar yetişmekte idi. Çok eski zamanlarda buralarda oturmuş olan kavim, tarih için daha bir muamma halinde bulunmaktadı.

Özbekistan meyvelikleri

Son yıllarda Özbekistan da bir çok yeni meyvelikler vâcında getirilmiştir.

Özbekistan meyvelikleri, 1934 yılında 2,252 hektar 1935 yılında 2,900 hektar iken 1936 yılında 4,300 hektara çıkmıştır.

Bu meyveliklerde yüz nevî üzüm, on cins kayısı ve gene on cins kadar da birinci sınıf elma yetiştirilmektedir. Mühassısların kanaatlarına göre, Özbekistanda Taşkend civarındaki meyveliklerde yetişen nar, Kalifornia narlarına mürecahtır.

Özbekistan'da ayrıca fındık ve badem ağaçlarının yetiştirilmesine de büyük ehemmiyet verilmektedir.

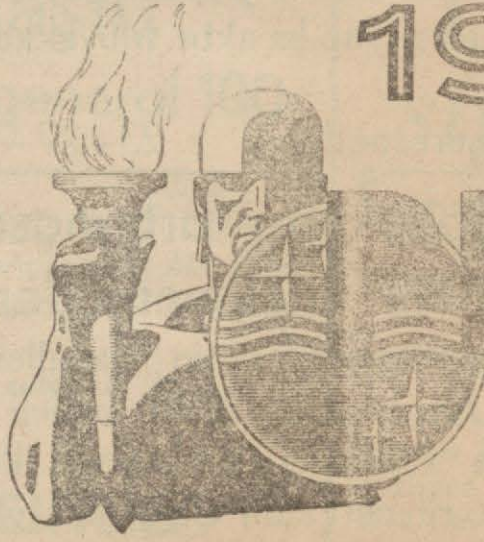
Bütün bunlardan çıkarılan netice, Özbekistan Sovyet Cumhuriyetinin bir gün pek yakında Sovyetler birliğinin meyve bahçesi haline geleceğidir.

Tib Ansiklopedisi

Sovyetler Birliğinde dokuz yıl evvel yazılmasına başlanan büyük Tib ansiklopedi bitirilmiş ve tamamı neşrolunmuştur. Ansiklopedisi, 35 cilttir; içinde 80 bin terim hakkında mu-talâalar ile 6396 makale vardır. Ansiklopedi üzerine 20 akademi azası, 692 profesör çalışmıştır.

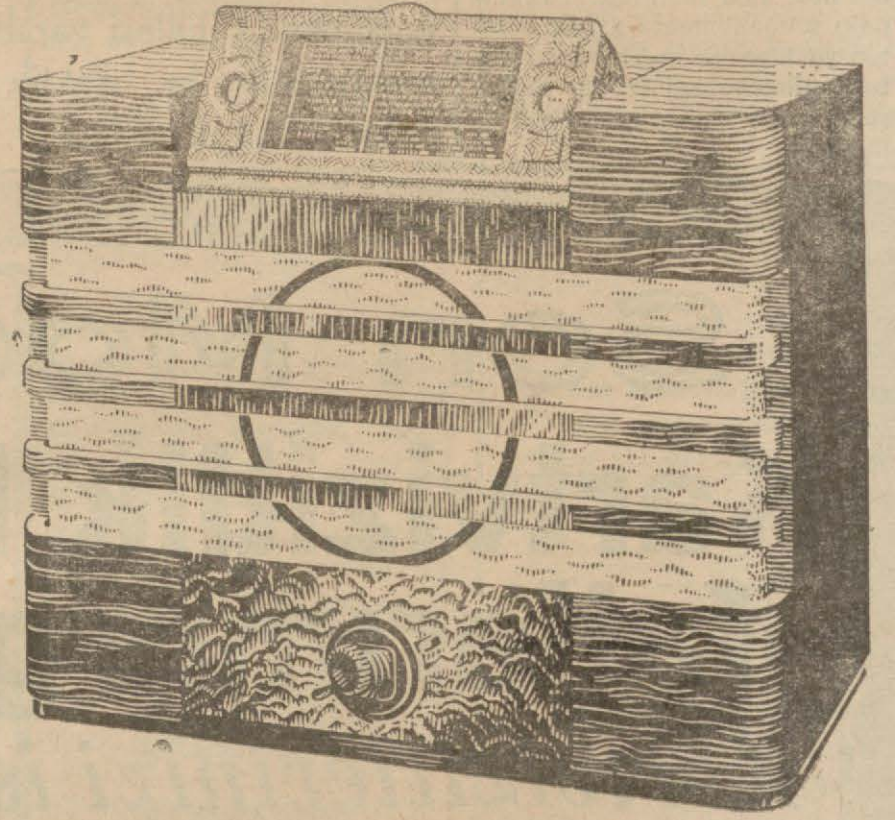
TEKÂMÜL
GÜZELLİK MUSİKİ
VE TEKİNİĞİN
SON HARİKASI

1937 YILI

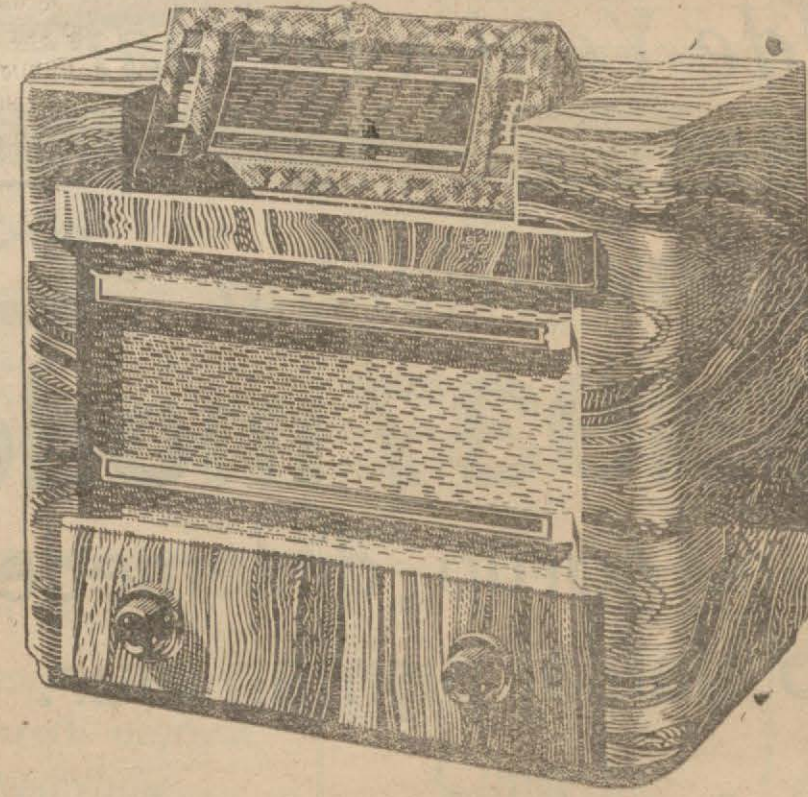

PHILIPS

RADYOLARIDIR

7
9
6
A.

6
9
5
A.

Trabzon ve Havalisi

Satış Deposu :

M. NURİ AYDIN

(Kabaoglu)

Kunduracılar caddesi N. 86

İlân

Of asliye mahkemesinden: 927 senesinde maştan fazla aldığı iki liranın tahsili için Of hazinesi maliye vekili Yusuf Ziya tarafından müddei aleyh Of mahkemesi sabık azasından Mustafa Asim hakkında yapılmakta olan muhakemede muma iley müddei aleyh Mustafa Asimin ikametgâhi meçhul bulunduğu davetiyesi zirine mubaşır tarafından verilen meşruhattan anlaşılması ve hazine vekilinin talebile kendisine ilânen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş ve muhakemeninde Salı günü saat ona bırakılmış olduğundan müddi aleyh Mustafa Asimin mezkûr günde bizzat veya usuluna

Beton menfez inşaat eksiltmesi Vilâyet daimî encümeninden :

Trabzon - Sürmene yolunun 40x000 inci kilometresindeki Zarha deresi üzerinde geçen sene ayakları yaptırılan menfezin bu yıl tabliyeleri beton olarak inşa edilecektir.

Keşif " 961 „ lira 31 „ kuruştan ibaret olan bu işin muvakkat teminati 73 liradır. 9-12-936 tarihine çatan Çarşamba günü saat 14 de Vilâyet makamında toplanacak daimî encümende ihalesi icra kılınacaktır. Keşif evrakı ve şartnamelerile sair teferruatı encümen kaleminde saklı ve her isteyeninin incelemesine açıktır. İsteklilerin muracaatları.

23-27-1-5

tevfikan musaddak bir ve nin gıyaben yapılacağı tebligat gönderilmesi aksi takdirde hakkındaki muhakeme- üzere ilân olunur,

İlan

Of asliye mahkemesinden:
Ofun Jeke köyünden Şerif oğlu Ahmet ve hüdek oğulların dan Süleyman oğlu Ömer ve Baltacı köyünden Baltacı oğullarından Numan oğlu Süleyman devlet ormanından bîla ruhsat ağaç kesdiklerinden dolayı orman idaresi tarafından ahelelerine ikame olunan 223 lira tazminat davası hakkında yapılmakta olan muhakemede müddei aleyhumadan Numan oğlu Süleyman mahalli ikametinin meşhul olmasından naşı kendisine ilanen tebligatı ibtidaiye iera kıldığı halde gelmediği binnda haber ve ilmekle bitilep hakkındaki muhakemenin giyaben ierasına ve kararı giyabın keza ilanen tebligatine mahkemece karar verilerek muhakemenin 20 1 937 çarşamba günü saat ona bırakılması karar verilmiş olduğundan müddei aleyh Süleyman mezkûr günde bizzat ve ya usuluna tevfi kan mısaddak bir vekil göndermesi aksi takdirde hakkındaki muhakemenin giyaben inatı ve birdaha mahkemeye kabul edilmeyeceği tebliğ mağamıza kaim olmak üzere ilan olunur.

İcar artırması**Vilâyet daimî encümeninden:**

Hususî muhasebenin Muhittin mahallesinde yeni sokaktaki 41 - 43 No. lu iki gözden ibaret ve bedeli sabıkı 90 liradır. Bir yıllık kirası 9 - 12 - 936 tarihine çatan Çarşamba günü saat 14 de Vilâyet makamında toplanacak olan daimî encümende ihalesi yapılacaktır. Muvakkat teminati 7 liradır.

İsteklilerin muracaatları. 23 - 27 - 1 - 5

Mağaza icar artırması**Vilâyet daimî encümeninden:**

Hususî muhasebenin Muhittin mahallesi yeni sokaktaki 31 No. lu mağazanın bedeli sabıkı olan 45 Lira üzerinden arttırmağa konuldu. 16 - 12 - 936 tarihine çatan Çarşamba günü saat 14 de Vilâyet makamında toplanacak olan encümende ihalesi yapılacaktır. Muvakkat teminati 4 liradır. İsteklilerin Vilâyet daimî encümene müracaatları. 1 - 4 - 10 - 15

Son Model**Kartvizitlik huru-
fatlarımız geldi**

*Kartvizitlerinizi istenilen
şekilde Yeniyol yapar*

Radjo Meraklılarına

ŞAUB:1937 model

**Radyosunu görüp dinlemeden
Radyo alanlar pişman olur.**

**Umumî satış mağazası
Hakkı Atmaca Trabzon**

Remington

Yazı makine'lerinin son modellerini en ucuz fiatlarla
mağazamızdan temin edebilirsiniz..

Omega

Cep ve kol saatlarının en fantazive en son şekilleri gelmiştir..

HISLON

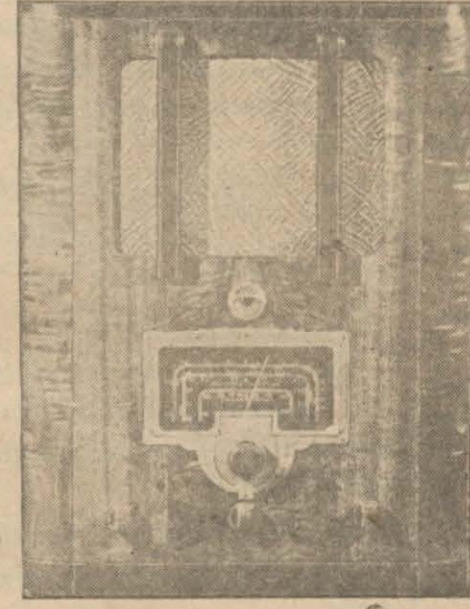
Cep ve kol saatları dünyanın en hassas saatlarıdır.

Adres : TRABZON Kunduracılar caddesi **Hami ve Kemal Nalbantlar** Mağazası

ŞİHİRKÂR BEYİN.....**ŞİHİRKÂR GÖZ.....****ŞİHİRKÂR MÜSİKİ.....**

**Tekmil bu hususiyetleri 1937 Radyo
Kıralı
Olan...**

**R.
C.
A.**

**R.
C.
A.**

Makinalarında
bulacaksınız.

Radyo tekniğinin
emsalsiz bir
muzafferiyeti.

R. C. A. Makinalarını görünüz, dinleyiniz

Hayret edeceksiniz...

HARUNLAR MÜESSESESİ

Taşrada bulunanlara müjde!!
Tekmil dünya istasyonlarını pürüssüz zapteden
akimülâtörlü radyoların en mükemmeli

RADYONE

Markalı ahize gelmiştir.

Bu markanın sayesinde artık akimülâtör ve pillerden kurtulmuş olursunuz. Çünkü makina ile beraber verilen 1000 saatlık Everybody akimülâtörü bir sene hiç bir şeye lüzum kalmadan makinanızı çalıştırmaktadır. R A D Y O N E Ahizelerini

HARUNLAR Müessesesinde Dinleyiniz.

TAŞRA SİPARİŞLERİ DERHAL GÖNDERLİR

YENİYOL**Basımevi**

*Yeni temiz ve çeşitli huru-
fatile, Defter, Fatura, Çek, Bono,
Senet, Makbuz, Zarf-Kâğıt, Muh-
tıra, Kartvizit vesaire gibi bütün
matbaa işlerini*

*En temiz, en ucuz bir
surette yapar..*

*Hariçten verilecek siparişleri kısa bir zamanda
hezırlar ve gönderir.*